

تجربیات جهانی در آموزش محیط زیست

علی بختیاری خواه

دانشجوی کارشناسی محیط زیست دانشگاه تهران

قوی برای تجدید نظر در آموزش اکولوژیکی در بافت توسعه پایدار فراهم کرد و تاکید کرد که همه چیز برای دستیابی به توسعه پایدار جامعه، در یک سیستم آموزشی ریشه دارد. مبنای شخصیت عبارت است از: کیفیت تفکر، توانایی برای مدل کردن و ساخت آینده، ارزش‌های اخلاقی، ایده‌آل‌ها و اشتیاق معنوی. از این رو، جامعه به کادر آموزشی صلاحیت دار با تفکر فرهنگی جامع مدرن، ارزش‌های اکولوژیک و سطح بالای فرهنگ اکولوژیک نیاز دارد.

درک جهان‌بینی معاصر در شرایط تغییرات ژئوپلیتیکی و بحران اقتصادی، مساله کلیدی آموزش مدرن است که نیازمند به روز کردن اصول اخلاقی است.

بعد انسانی مدل توسعه پایدار متشکل از توسعه پتانسیل انسانی، در وهله اول از طریق سیستم آموزشی است. به عنوان بنیانگذار نظریه noo- sphere+ V.I. Vernadsky چندین بار تاکید کرد که «شخصیت انسان یک کلید برای همه چیز است» و تا حد زیادی توسعه پایدار دنیا به شکل‌گیری افراد دارای اخلاقیات خوب و توانایی‌های بسیار خلاقانه که توانایی مقابله با مشکلات پیچیده توسعه را دارند، بستگی دارد، آن‌هایی که می‌توانند راه‌حل را برای بحران جهانی پیدا کنند. نقش مهم در این فرآیند شکل‌دهی ویژگی‌های انسانی بالا به آموزش نوین براساس اصول توسعه پایدار تعلق دارد. ایده توسعه پایدار باید اساس مفهومی و اساس کل سیستم آموزش باشد. دهه آموزش و پرورش پایدار ملل متحد انگیزه

آموزش برای توسعه پایدار

مفهوم «آموزش برای توسعه پایدار» ابتدا در اسناد سازمان ملل در نیمه دوم قرن بیستم ظاهر شد. توسعه مفهوم آموزش برای توسعه پایدار به طور مستقیم با اجرای اسناد سیاسی اصلی پذیرفته‌شده توسط جامعه جهانی در کنفرانس محیط‌زیست و توسعه در ریو دو ژانیرو مرتبط است. در این نشست تاکید شد که آموزش یکی از عوامل کلیدی دستیابی به توسعه پایدار است. سپس رهبران جهان اعلام کردند که «آموزش عامل تعیین‌کننده تغییر» به معنای تغییرات در آینده بهتر، پایدار و ایمن است. اجلاس جهانی در زمینه توسعه پایدار که در سپتامبر ۲۰۰۲ در ژوهانسبورگ برگزار شد، همچنین پیشنهاد داد که آموزش برای توسعه پایدار به عنوان یکی از اولویت‌های اصلی فعالیت‌های جامعه جهانی در نظر گرفته شود. که به شدت به این ابتکار اشاره کرده و از این ابتکار حمایت می‌کند، دهه تحصیلی سازمان ملل را برای توسعه پایدار (۲۰۰۵ - ۲۰۱۴) اعلام کرد. ضرورت حمل این دهه در پاسخ به درک جامعه جهانی این واقعیت پدیدار شد که محتوای سنتی، اشکال شناخته‌شده و روش‌های آموزش نمی‌تواند آمادگی مردم را برای نسل‌های آینده فراهم کند.

آموزش برای توسعه پایدار و اخلاق محیطی

در شرایط یک بحران جهانی بهداشت موثرترین راه، تشکیل یک اساس اجتماعی و عقلانی برای اجرای اصول توسعه پایدار و ایده‌های تکاملی است. به دلیل مشکلات فزاینده مربوط به توسعه پایدار، نیاز به آموزش برای توسعه پایدار همچنان در حال افزایش است. این مقاله به وضعیت حال حاضر آموزش برای توسعه پایدار اشاره می‌کند. آموزش برای توسعه پایدار به عنوان روشی برای تشکیل آگاهی و رفتار جدید در نظر گرفته می‌شود که از طریق آن مسیر توسعه انسانی باید تنظیم شود. همچنین نقش مثبت اخلاق محیط زیستی در توسعه آموزش برای توسعه پایدار نشان داده می‌شود.

تحصیل برای توسعه پایدار یک فرآیند زندگی است که فراتر از محدودیت‌های آموزش رسمی و در قالب یادگیری مادام‌العمر و ایجاد شرایط برای توسعه آگاهی محیطی و شکل‌گیری فرهنگ اکولوژیکی است. یکی از اهداف اصلی آموزش برای توسعه پایدار تشکیل چشم‌انداز جهانی زیست‌محیطی است. در حال حاضر اهداف اصلی آموزش برای توسعه پایدار توسعه جهان‌بینی سیستمی و تفکر انتقادی، کسب دانش جدید و مهارت‌های موثر در توسعه پایدار جامعه، آموزش شیوه زندگی سالم، پرورش ارزش‌های اخلاقی بالا، تدریس مصرف پایدار و پرورش فعالیت‌های اجتماعی هستند.

تمرکز بر روی وضعیت فعلی این امکان وجود دارد که برخی از جنبه‌های توصیف مشکلات حقیقی و چشم‌اندازهای توسعه بیشتر آموزش برای توسعه پایدار تاکید کنیم:

- امروزه آموزش ذهنی و ناکارآمد است. تحصیل نمی‌تواند جامع و موضوعی موضعی شود. نابرابری اجتماعی - اقتصادی و انگیزش برای به دست آوردن منافع مادی به جای سلامت انسانی و اکولوژیکی وجود دارد.

- آموزش برای توسعه پایدار توجه خود را به مسائل مربوط به برابری با تحصیل و در خود آموزش متمرکز می‌کند. اهداف بیشتر در آموزش باید بر روی جنبه‌های قانونی، کیفیت، قابل فهم بودن و تغییر برنامه‌های آموزشی متمرکز شود. همچنین برای ادغام آموزش برای توسعه پایدار در حوزه‌های دیگر توسعه نیز لازم است.

- لازم است که مفهوم کیفیت آموزش که به طور همزمان شامل دانش محلی و غربی است تجدید نظر کند و از توانایی‌های شناختی، عاطفی و عملی، پتانسیل و قابلیت‌های دانش آموزان و وقف آن‌ها با ارزش، یکپارچگی اکولوژیکی و رفاه برابر حمایت کند.

- سیستم آموزشی کنونی انحصار تولید و کنترل دانش برای منافع گروه‌های غالب در سطوح ملی و بین‌المللی را تقویت می‌کند. تجدید نظر در آموزش در قلب آموزش برای توسعه پایدار، انتقال از مدل غربی ناپایدار به منظور آرایه دانش (علمی و سنتی)، مهارت‌ها و ارزش‌های به دانش آموزان برای شکل‌گیری یک جهان پایدار ضروری است. علاوه بر این، آموزش برای توسعه پایدار برای تغییر اولویت‌ها در تمام زمینه‌های زندگی اجتماعی نه صرفاً در تحقیقات علمی و علمی است.

- مشارکت کودکان مهم‌ترین جز توسعه پایدار و آموزش برای توسعه پایدار است.

- برنامه‌ریزی در آموزش باید چند وجهی و میان‌رشته‌ای باشد. نیازهای همه گروه‌ها در برنامه‌درسی و روند آموزش و پرورش در نظر گرفته می‌شوند. آن اصل کلیدی و ارزش اساسی است. همچنین مشارکت نمایندگان تمامی لایه‌ها و حوزه‌های بحث و برنامه‌ریزی توسعه پایدار نیز اهمیت دارد.

- در دنیای جهانی شده، آموزش مدرن باید درکی از این واقعیت داشته باشد که اعمال کنونی ما بر افرادی که در بخش‌های دیگر جهان و همچنین نسل‌های آینده تاثیر

خواهند گذاشت. در اینجا ما در مورد تشکیل شهروندانی صحبت می‌کنیم که به سادگی اهمیت گفتمان بین فرهنگی و احترام به تنوع فرهنگی را درک نمی‌کنند، بلکه نیاز به تغییرات در درک نحوه برخورد ما با اکوسیستم زندگی ما و فراهم کردن وسایل امرار معاش هستند. آموزش برای توسعه پایدار نه تنها در یک جهت خاص تغییر رفتار می‌کند بلکه روش جدیدی برای تفکر، عادت‌ها، طرز فکر و ارزش‌های جهانی و جهانی برای ارائه پایداری اکولوژیکی براساس برابری اجتماعی و اکولوژیکی است.

جمع بندی

در مجموع، تجربه موجود و مبنای مفهومی آموزش برای توسعه پایدار به آموزش موثرتر آموزش کمک می‌کند؛ چرا که آن‌ها توجه خود را بر تولید ساده‌ای از دانش بدست‌آمده متمرکز نمی‌کنند، بلکه به کاربرد عملی خلاقانه آن، به ویژه برای حل مشکلات اکولوژیکی و اجتماعی، تمرکز می‌کنند. آموزش برای توسعه پایدار قادر به ارائه آموزش با جهت‌گیری به سوی آینده است. در عین حال، نسبتاً از تعصبات حزبی آزاد است و می‌تواند یک بردار رشد برای آموزش باشد، که از گرایش‌ها ناپایدار آزاد است. این یک جنبش بین‌المللی است که مشارکت در آن به یکپارچگی بهتر کشورهای در فضای آموزشی بین‌المللی کمک خواهد کرد. آموزش برای توسعه پایدار یکی از روش‌های مدرن‌سازی اقتصادی و اجتماعی است چرا که به مردم یاد می‌دهد در مقوله‌های مدرن فکر کنند. در دراز مدت به پرورش نسلی کمک می‌کند که قادر به تولید ابداعات است. توسعه پایدار پدیده‌ای جهانی است. متحد کردن بشریت از طریق همه وسایل (از جمله ابزارهای آموزشی) برای اجرای این ایده حیاتی است.

درک تجربه گذشته گواهی بر این واقعیت است که در اواسط دهه دوم قرن بیست و یکم، فرآیند آموزش برای توسعه پایدار به مرحله جدیدی نزدیک می‌شود. در طی سال‌های گذشته، سیستم‌های آموزشی ملی فرصت‌هایی برای تعیین خود در روند آموزش جهانی با انجام بررسی‌های عمومی و تخصصی از اولین گام‌ها و تجربه انباشته در زمینه آموزش برای توسعه پایدار داشتند. یک گام جدید به سمت درک ضرورت طراحی استراتژیک برنامه‌های توسعه ملی برای مدیریت ضعیف، سازمان مدیریت انعطاف‌پذیر این فرآیند با توجه به چالش‌های اجتماعی، و ارائه مکانیسم‌های فرآیند ملی حمایت از خود برای توسعه پایدار پیش رو است. هدف اصلی توسعه مولفه ارزش در نظر گرفتن ویژگی‌های محلی ویژگی‌های فرهنگی و ویژگی‌های فرهنگی براساس اصول و ارزش‌های در توسعه پایدار است. با این حال، مهم است که به موقع، گرایش‌ها جدید رشد، تجربه برخورد با مشکلات پیچیده را جمع کرده، به سرعت انتشار یابد و آن را به وسیع‌ترین زمینه محیط آموزشی ادغام کند تا به همه اعضای جامعه فرصتی برای کار در زمینه ایجاد آینده پایدار بدهد.